

Міністерство освіти і науки України
Міністерство аграрної політики та продовольства України
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Університет Яна Кохановського, Польща
Університет «Проф. Д-р Асен Златаров», Болгарія
Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Аграрний університет Молдови, Молдова
Хмельницький національний університет
Національний університет харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Вінницький національний аграрний університет
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»
Кафедра фінансів НУБІП України

**«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»**

**ПРОГРАМА ІІ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

з нагоди 25-річчя заснування кафедри фінансів

13-14 вересня 2018 року

Київ

СПИСОК ОРГАНІЗАЦІЙ УЧАСНИКІВ

Білоруський торгово-економічний університет споживчої кооперації, Білорусь
Білоцерківський національний аграрний університет
Варшавський університет наук про життя, Республіка Польща
Вінницький національний аграрний університет
ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж»
ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж»
Державний аграрний університет Молдови, Республіка Молдова
Державний університет телекомунікацій
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара
ДННУ «Академія фінансового управління»
ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»
Житомирський національний агроекологічний університет
Інститут економічних досліджень, Словаччина
Інститут післядипломної освіти Національного університету харчових технологій
Кам'янець-Подільський національний університет ім. Івана Огієнка
Київський кооперативний інститут бізнесу і права
Київський університет імені Бориса Грінченка
Криворізький економічний інститут ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
Латвійський сільськогосподарський університет, Латвія
Львівський національний аграрний університет
Львівський національний університет ім. І. Франка
Міністерство культури України
Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»
Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Національний університет державної фіскальної служби України
Національний університет харчових технологій
Одеський національний університет
Полтавська державна аграрна академія
Полтавський університет економіки і торгівлі
Таврійський державний агротехнологічний університет
Технологічно – промисловий коледж ВНАУ
Ужгородський національний університет
Український Кооперативний Альянс
Університет Проф. Д-р Ассен Златаров, Республіка Болгарія
Університету Яна Кохановського, Республіка Польща
Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Херсонський державний аграрний університет
Хмельницький національний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.

Голова оргкомітету:

Кваша С. – д.е.н., професор, академік НААН України, проректор з навчальної і виховної роботи Національного університету біоресурсів і природокористування України

Заступники голови оргкомітету:

Діброва А. – д.е.н., професор, декан економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України

Давиденко Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Члени оргкомітету:

Алескерова Ю. – д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Вінницького національного аграрного університету

Васілевський М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Варшавського університету наук про життя (м. Варшава, Польща)

Васілевська Н. – д.е.н., професор кафедри менеджменту Університету Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)

Васильчук І. – д.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Криворізького економічного інституту ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»

Грицина О. – к.е.н., доцент, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Львівського національного аграрного університету

Дімітров І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки і управління Університет «Проф. Д-р Асен Златаров» (м. Бургас, Болгарія)

Езерська Т. – к.е.н., доцент кафедри бухгалтерського обліку і фінансового менеджменту в галузях народного господарства Білоруського торгово-економічного університету споживчої кооперації (м. Гомель, Республіка Білорусь)

Крупка М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, грошового обігу і кредиту Львівського національного університету ім. І. Франка

Мазур Н. – д.е.н., професор, професор кафедри економіки підприємства Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка

Мокану Н. – доктор хабіл., доцент, завідувач кафедри фінансів, банків і страхування Аграрного університету Молдови (м. Кишинів, Молдова)

Онишко С. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України

Олійник О. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів Харківського національного аграрного університету ім. В.В. Докучаєва

Палащакова Д. – к.е.н., доцент, економічний факультет Технічного університету (м. Кошице, Словаччина)

Пасічник Ю. – д.е.н., професор, професор кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Пельше М. – д.е.н., професор, директор інституту економіки і регіонального розвитку Латвійського сільськогосподарського університету, (м. Елгава, Латвія)

Танклевська Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри економіки та фінансів Херсонського державного аграрного університету

Титарчук І. – к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

Хрущ Н. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Хмельницького національного університету

Шірінян Л. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування Національного університету харчових технологій

Секретар оргкомітету:

Негода Ю. – к.е.н, доцент кафедри фінансів Національного університету біоресурсів і природокористування України

МОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ

українська, англійська

ПОРЯДОК РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

13 вересня

8.30 – 9.30 – реєстрація учасників конференції. Вітальна кава.

9.30 – 11.00 – пленарне засідання

11.00 – 11.30 – кава - брейк

11.30 – 14.00 – продовження пленарного засідання

14.00 – 15.00 – обід

15.00 – робота в секціях

14 вересня

9.00 – 13.00 – виїзний практикум на підприємство

13.00 – 14.00 – обід

14.00 – 16.00 – продовження роботи в секціях

16.00 – закриття конференції

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Вітальне слово

Давиденко Н. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Кваша С. М. – д.е.н., професор, академік НААН України, проректор з навчальної і виховної роботи, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Галасюк В. В. – голова Комітету ВРУ з питань промислової політики та підприємництва

Соляник Ю. В. – заступник Голови Державної аудиторської служби України

Діброва А. Д. – д.е.н., професор, декан економічного факультету, Національний університет біоресурсів і природокористування України

Саблук П. Т. – д.е.н., професор, академік НААН України, академік-секретар Відділення аграрної економіки і продовольства, Національна академія аграрних наук України (завідувач кафедри фінансів 1993-1994 рр.)

Дімітров Іван – д.е.н., професор, Університет Проф. Д-р Ассен Златаров

Карасик О. М. – к.е.н., професор (завідувач кафедри фінансів 2000-2007 рр.), Національний університет біоресурсів і природокористування України

Катан Л. І. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та банківської справи, Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Олійник О. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

Шірінян Л. В. – д.е.н., завідувач кафедри фінансів, Національний університет харчових технологій

Ливківський Д. В. – головний спеціаліст департаменту з питань АПК, природоохоронної діяльності та надзвичайних ситуацій, Рахункова палата України, випускник 2006 року

Шпаков А. І. – голова правління та виконавчий директор, Аналітичний центр EasyBusiness, випускник 2014 року

Коцунал О. Г. – заступник начальника управління з контролю забезпечення замовлень, ТОВ Торговий Дім «Київхліб», випускник 2016 року

ДОПОВІДІ УЧАСНИКІВ

Давиденко Н. М. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, Національний університет біоресурсів і природокористування України

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ

Лівінгстон Карл – головний експерт, Проект ЄС «Підтримка впровадження сільськогосподарської та продовольчої політики в Україні»

СЕРЕДНЬОСТРОКОВЕ БЮДЖЕТНЕ ПЛАНУВАННЯ ТА ЗВ'ЯЗОК ІЗ ФІНАНСОВИМ МЕНЕДЖМЕНТОМ ТА КОНТРОЛЕМ

Гапанчак В. О. – головний спеціаліст відділу аудиту діяльності Міністерства аграрної політики та бюджетних установ і організації Управління внутрішнього аудиту Міністерства аграрної політики

АУДИТ ЕФЕКТИВНОСТІ ПЛАНУВАННЯ І ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТНОЇ ПРОГРАМИ ЗА КПКВК «НАДАННЯ КРЕДИТІВ ФЕРМЕРСЬКИМ ГОСПОДАРСТВАМ» ТА МОНІТОРИНГ ЇЇ РЕЗУЛЬТАТІВ

Зимовець В. В. – д.е.н., старший науковий співробітник зі спеціальності організація управління, планування і регулювання економікою, завідувач відділу фінансів реального сектора, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

МОДЕЛІ ФІНАНСУВАННЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ: ВПЛИВ МАКРОФІНАНСОВИХ ТА ІНСТИТУЦІЙНИХ ЧИННИКІВ

Єгоричева С. Б. – д.е.н., професор, Полтавський університет економіки і торгівлі

РИНОК КОРПОРАТИВНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Молдаван Л. В. – д.е.н., професор, ДУ «Інститут економіки та прогнозування НАН України»

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ГОСПОДАРСТВ: ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЇХ УСУНЕННЯ

Сверєда З. І. – доктор соціальної економіки, президент Українського Кооперативного Альянсу

ВИКЛИКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ ДЛЯ ФІНАНСУВАННЯ АГРАРНОЇ КООПЕРАЦІЇ В УКРАЇНІ

Алескерова Ю. В. – д.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний університет

МЕХАНІЗМ ПЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ

Олійник О. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, **Макогон В. В.** – к.е.н., доцент, Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва

РИНКОВІ ТА ІНСТИТУЦІЙНІ ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО МОЛОКА

*Шірінян Л. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів,
Національний університет харчових технологій*

**АНАЛІЗ ПРИСУТНОСТІ СТРАХОВИКІВ З ІНОЗЕМНИМ КАПІТАЛОМ НА
СТРАХОВОМУ РИНКУ УКРАЇНИ (СКІК ЕФЕКТ)**

*Вдовенко Л. О. – д.е.н., доцент, Вінницький національний аграрний
університет*

**ПРОБЛЕМИ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ В КОНТЕКСТІ ФІНАНСОВОГО
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.**

*Лемішко О. О. – к.е.н., доцент, Національний університет біоресурсів і
природокористування України*

**САМОФІНАНСУВАННЯ В СИСТЕМІ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІДТВОРЕННЯ КАПІТАЛУ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ**

*Дема Д. І. – к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту,
Житомирський національний агроекологічний університет*

**ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІНФРАСТРУКТУРНОГО
АГРАРНОГО ПОДАТКУ**

*Карцева В. В. – д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів та
банківської справи, Полтавський університет економіки і торгівлі*

**НАПРЯМИ РОЗВИТКУ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА: ЗАРУБІЖНИЙ
ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД**

*Яцук О. О. – к.е.н., доцент, Таврійський державний агротехнологічний
університет*

**ДОМІНАНТИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ**

*Вільчинська Н. Л. – викладач економічних дисциплін, Технологічно –
промисловий коледж ВНАУ*

**ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ ТА ОЦІНКА ВНУТРІШНІХ ФІНАНСОВИХ
ПОТОКІВ ПІДПРИЄМСТВА**

*Гуцаленко О. О. – к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та
страхування, Вінницький національний аграрний університет*

**ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО
ПІДПРИЄМСТВА**

Дзюбенко О. Б. – магістр, Вінницький національний аграрний університет
**ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ
ПІДПРИЄМСТВ**

*Томчук М. О., Льовкіна О. В. – магістри, Вінницький національний
аграрний університет*

**ФІНАНСОВІ РЕСУРСИ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ ТА ЇХ
ОПОДАТКУВАННЯ**

Алескерова Ю. В.,
Д.е.н., доцент
Вінницький національний аграрний університет (м. Вінниця)
tuv@email.ua

МЕХАНІЗМ ПІЛЬГОВОГО КРЕДИТУВАННЯ ФЕРМЕРІВ ТА ЙОГО РЕГІОНАЛЬНІ ПРОГРАМИ

У системі державної підтримки пільгове кредитування займає особливе місце. Для сільськогосподарських підприємств часткову компенсацію відсоткової ставки за кредитами банків запроваджено у 2000 р. з огляду на критичний стан із неповерненням кредитів через стагнацію виробництва. Спочатку програми кредитування передбачались на кредитування виробничих витрат. Надалі пільгове кредитування поширюється і на ресурси, зокрема з 2004 року, згідно Постанови КМУ №184 від 18.02.2004 через механізм здешевлення коротко- і довгострокових кредитів.

Обсяги залучених кредитів зростають, зокрема, за період з 2008 р. по 2016 р. – у 2 рази, і на початок жовтня 2017 р. перевищили аналогічні минулорічні показники. Частка пільгових кредитів у загальному обсязі кредитування галузі досить суттєва, але різниться за роками. Якщо у 2008 р. вона становила більше половини залучених у галузь кредитів, то надалі щороку зменшувалася і у 2016 році склала 12,3%.

Ефект від залучення кредитів досягається, коли економічна рентабельність активів підприємств вища за середню ставку процента залучених коштів. Стабільна ставка кредитування і її зниження сприяє обсягу залучення ресурсів і росту рентабельності виробництва. Цей висновок підтверджується тим, що у Звіті про фінансову стабільність [10] НБУ зазначає, що сільське господарство – єдина галузь, де банки істотно збільшили кредитування і портфель кредитів значно зростає.

Сучасний механізм пільгового кредитування оформився з 2015 року, згідно Постанови КМУ «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для фінансової підтримки заходів в АПК

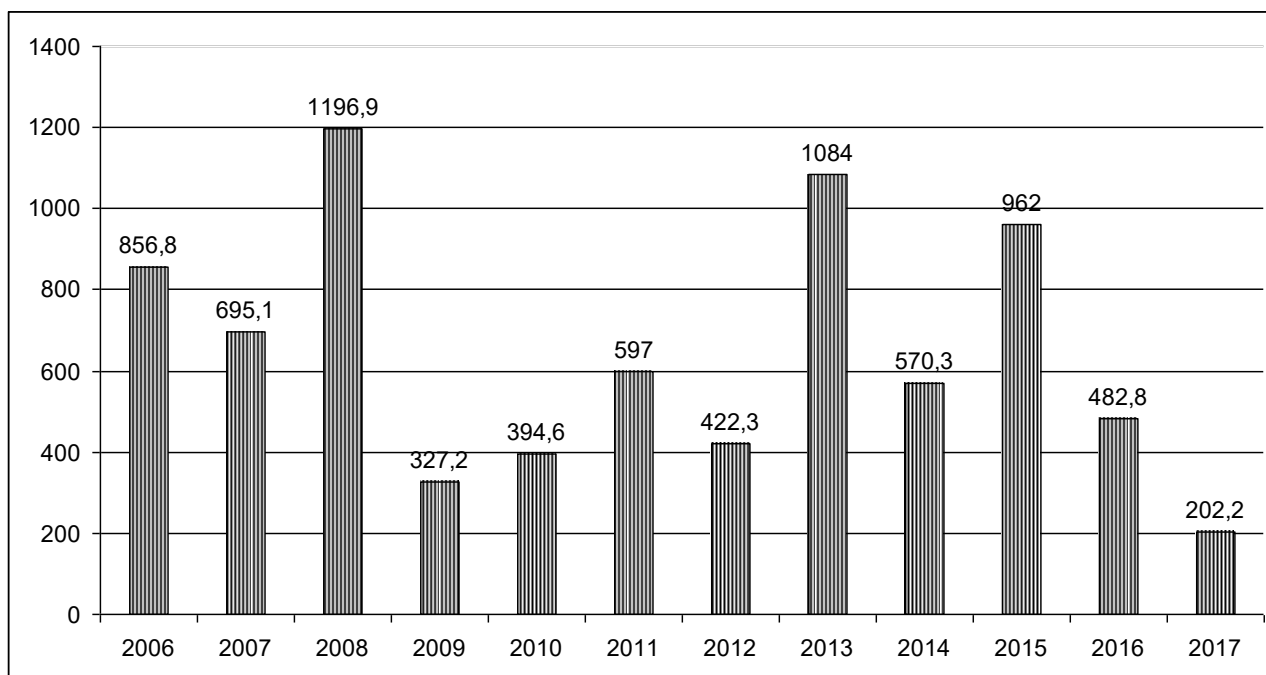
шляхом здешевлення кредитів» від 29.04.2015 р. № 300, за якою діє бюджетна програма КПКВК 2801030 «Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів», з обсягом на рівні 300 млн грн. Постановою КМУ №267 від 6.04.2016 р. розширено коло позичальників, які мають право на отримання компенсації відсоткової ставки за залученими в агропромисловому комплексі кредитами, надавши таку можливість і фізичним особам підприємцям.

Пільгове кредитування фермерських господарств закладено Постановою КМУ від 25.08.2004 р. №1102, деталізовану спільним наказом Мінагрополітики, Мінфіну, Мінекономіки від 04.03.2005 р. № 88/223/52, де описано механізм використання коштів, передбачених у державному бюджеті для надання підтримки новоствореним фермерським господарствам та фермерським господарствам з відокремленими садибами на (без)поворотній основі. Право на таку підтримку мають фермерські господарства, що діють відповідно до Закону України від 19.06.2003 р. № 973-IV «Про фермерське господарство». Фінансова підтримка надається Мінагрополітики через Український державний фонд підтримки фермерських господарств і його регіональні відділення.

У рамках пільгового кредитування аграріїв у Вінницькій області діє Програма розвитку особистих селянських, фермерських господарств, кооперативного руху на селі та дорадництва на 2016-2020 роки, затверджена рішенням 4 сесії обласної Ради 7-го скликання від 11 лютого 2016 року № 40 [11], заходами якої є пільгове кредитування особисто селянських, фермерських господарств, сільськогосподарських кооперативів через КО «Обласний фонд сприяння інвестиціям та будівництву» та ін. Загалом, за 2014-2016 роки на кредитування фермерських господарств, сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та особисто селянських господарств з обласного бюджету виділено і освоєно 4,96 млн грн. Пільгові кредити отримали 24 фермерських та 7 особистих селянських господарств, 5 обслуговуючих кооперативів. У 2017 році на кредитування виділено 1,0 млн грн.

Загальну тенденцію стану кредитування аграрної галузі підтверджує і

галузева, на прикладі Вінницької області, приведена на рис. 1. Тобто, стан кредитування залежить від стану згладжування конфлікту інтересів виробників, банків та обсягів державного бюджету.

* - дані за 2017 рік приведені за півріччя

Рис. 1. Кредитні ресурси агропідприємств Вінницької області, млрд грн
Джерело: за даними [1; 2]

Для формування дієвої системи підтримки аграрного сектору через пільгові механізми кредитування необхідно ряд важливих заходів. Насамперед, це упорядкування нормативного забезпечення щодо цього виду держпідтримки. Має бути система основних і залежних критеріїв, наприклад, заходи і напрями передбачені у Законі про державну підтримку, а механізм їх реалізації – у відповідному положенні. Крім того, нормативна підтримка має бути сталою хоча б у межах декількох років. У зв'язку з цим необхідно провести детальний аналіз ефективності усіх програм, що діяли в галузі з 2000 року і зберегти найбільш перспективні.

Особлива увага має бути приділена механізму визначення об'єктів і суб'єктів пільгового кредитування. У цьому напрямі слід орієнтуватися на досвід САП ЄС. Також важливо врахувати усі міжнародні програми кредитування бізнесу, за якими аграрний сектор може отримувати кредити під

державні гарантії. Одна з таких програм передбачалась на 2017 рік, але не була реалізована.

Важливим є критерії, за якими здійснюється розподіл коштів за регіонами. На даний час це обсяг валової продукції, але необхідно внести ще ряд коригуючих показників, зокрема і щодо землезабезпечення, соціальної спрямованості, зв'язку з розвитком територіальних громад тощо. У цьому плані бюджетна кредитна підтримка розвитку фермерських господарств найбільш повно може бути реалізована через програми сталого розвитку, самозайнятості, агротуризму, органічної продукції тощо.

Розробка відповідної стратегії державної підтримки за заходами пільгового кредитування галузі є напрямом подальших досліджень у цій сфері.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Вінницької ОДА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.vin.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Алескерова Ю. В. Державне регулювання фінансових процесів в агропромисловому комплексі / Ю. В. Алескерова // Причорноморські економічні студії. - 2016. - Вип. 11. - С. 209-214.
4. Коваль Н. І. Історичні передумови становлення та розвитку фінансової діяльності / в кн. Історико-теоретичні аспекти розвитку обліку, контролю і аналізу в Україні та світі: колективна монографія/ за ред. Л.В. Гуцаленко. – Вінниця, 2015. – 266 с.
5. Радченко О.Д. Часткова компенсація із бюджету відсотків за кредитами, виданими банками підприємствам АПК. // В кн. Методичні рекомендації з нормативного, бухгалтерського та податкового забезпечення державної фінансової підтримки підприємств АПК (за ред. Г.І.Зуба, В.М.Жука, І.В.Герасимука) (Розділ 2.1.) // Облік і фінанси АПК. – 2005.- №6. – с.113-116.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ФІНАНСІВ

Сертифікат

Алескерова Юлія

II МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
«ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ АГРАРНОГО СЕКТОРУ:
ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД»

м. Київ
13-14 вересня 2018 року

Голова оргкомітету
С.М. Кваша